

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Anatolie Țurcan și Nadejda Toma,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Volcov Ivan Xxxxx, născut la xxxxx, originar
Xxxxx, domiciliat în Xxxxx

și

Carauș Sergiu Xxxxx, născut la xxxxx, originar și
domiciliat Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.11.2015 - 23.06.2017;

Instanța de apel: 03.08.2017 - 01.11.2017;

Instanța de recurs: 05.01.2018 - 07.02.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 iunie 2017:

Ivan Volcov a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.art.42, 361 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art.72 alin.(3) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar potrivit art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani;

Sergiu Carauș a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.42 alin.(2), 46, 362¹ alin.(3) lit. a) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală Sergiu Carauș a fost învinuit că, fiind membru al grupului criminal organizat, creat de către Ivan Volcov, împreună cu ultimul și alți membri nestabiliți, în privința cărora cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, în perioada anilor 2011-2012 l-au identificat pe Mircea Corolenco ca potențial emigrant, care se afla fără acte valabile la muncă pe teritoriul Franței și a pretins de la acesta suma de 450 euro împreună cu o copie a buletinului de identitate pentru a obține în lipsa lui cetățenia și pașaportul românesc, prin folosirea altor persoane decât titularul actelor de identitate, cu transmiterea ulterioară, în mod fraudulos emigrantului ilegal a actelor cetățeanului României în

vederea legitimării pe teritoriul țării de destinație.

2.1. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Ivan Volcov, aproximativ în luna ianuarie 2012 a confecționat și folosit împreună cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală pe nume „Vova”, în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, un buletin de identitate fals pe numele lui Mircea Corolenco cu seria și numărul Xxxxx, în care a fost aplicată fotografia altei persoane în scopul prezentării în locul lui Mircea Corolenco la Consulatul României în Chișinău, identificarea în baza documentului oficial fals și depunerea jurământului ca solicitant de redobândire a cetățeniei române. Fiind stabilit caracterul fals al actului oficial care acordă drepturi sau eliberează de obligații, și anume a buletinului de identitate seria și numărul Xxxxx confecționat de către Ivan Volcov pe numele lui Mircea Corolenco cu aplicarea fotografiei altei persoane, colaboratorii Consulatului României la Chișinău nu au admis persoana care s-a prezentat cu identitatea falsă la depunerea jurământului.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea în privința inculpaților Ivan Volcov și Sergiu Carauș a unei noi hotărâri de condamnare, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- a-l recunoaște vinovat și îl condamnă pe Ivan Volcov în baza art.art.42 alin.(2) și (3), 46, 362¹ alin.(3) lit. a) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a desfășura activitatea legată de organizarea plecării persoanelor peste hotarele țării și plasarea persoanelor în câmpul muncii pe termen de 3 ani.

Conform art.90 Cod penal, a-i suspenda condiționat executarea pedepsei închisorii pentru perioada de probațiune de 5 ani.

- a-l recunoaște vinovat și îl condamnă pe Carauș Sergiu în baza art.art.42 alin.(2), 46, 362¹ alin.(3) lit. a) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a desfășura activitatea legată de organizarea plecării persoanelor peste hotarele țării și plasarea persoanelor în câmpul muncii pe termen de 3 ani.

Conform art.90 Cod penal, a-i suspenda condiționat executarea pedepsei închisorii pentru perioada de probațiune de 2 ani.

A încasa de la inculpați în mod solidar în contul statului cheltuielile judiciare suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor de urmărire penală în sumă totală de 7 274,92 lei, calculate conform anexei la rechizitoriu

În motivarea apelului a invocat ilegalitatea sentinței adoptate, din motiv că concluziile aduse de instanță în favoarea achitării lui Sergiu Carauș din motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii incriminate și recalificării acțiunilor lui Ivan Volcov sunt neîntemeiate.

În ședința de judecată acuzarea a prezentat instanței suficiente probe administrate în cadrul urmăririi penale în mod legal, cu respectarea normelor procesuale, care demonstrează săvârșirea de către Sergiu Carauș și Ivan Volcov a organizării migrației ilegale de către un grup criminal organizat, fiind examinate minuțios în cadrul cercetării judecătorești.

În opinia recurentului, în instanța de judecată a fost demonstrat faptul, că Ivan Volcov împreună și prin înțelegere prealabilă cu Sergiu Carauș și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, acționând în cadrul grupului criminal organizat, rolurile în cadrul căruia au fost repartizate și coordonate de către Ivan Volcov, au întreprins acțiuni în scopul obținerii directe a unui folos financiar

din organizarea intrării și șederii ilegale pe teritoriul Franței a cetățeanului Republicii Moldova, Mircea Corolenco.

Referitor la respingerea chestiunii cu privire la cheltuielile judiciare, cu trimitere la prevederile art.art.227, 225, 229 alin.(2) Cod de procedură penală, procurorul a indicat că, cheltuielile în sumă de 7 274,92 lei, care cuprind cheltuieli suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, la materialele cauzei penale fiind anexat tabelul cu sumele din care se constituie această sumă, urmează a fi încasate în mod solidar din contul inculpaților.

3.1. Avocatul Vladimir Kovali în numele inculpatului Ivan Volcov, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea condamnării lui Ivan Volcov cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea apelului, cu trimitere la prevederile art.60 Cod penal, apărătorul a invocat că, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, deci prima instanță constatând că „...aproximativ în luna ianuarie 2012 a fost confecționat actul fals...” urma să înceteze procesul penal cu liberarea lui Ivan Volcov de răspundere penală.

A specificat apărarea că, contrar prevederilor art.24 Cod de procedură penală, prima instanță a pronunțat sentința de condamnare în baza materialelor dosarului acumulat de organul de urmărire penală și declarațiile martorilor date citirii de acuzator în ședința de judecată, care însă sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2017, au fost admise recursurile, casată integral sentința, inclusiv din oficiu potrivit art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal în privința lui Ivan Volcov și Sergiu Carauș învinuiți de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.42 alin.(2), 362¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, a fost încetat din motivul intervenirii termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Cheltuielile de judecată în sumă de 7 274,92 lei au fost trecute în contul statului.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a constatat în fapt că, Sergiu Carauș împreună cu Ivan Volcov și alte persoane nestabile, în privința cărora cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, în perioada anilor 2011-2012, împărțind rolurile astfel fiecărui revenindu-i un anumit rol, anume lui Ivan Volcov rolul de organizator și autor, iar Sergiu Carauș - rolul de autor, urmărind scopul obținerii directe a unui folos financiar în urma organizării intrării și șederii ilegale pe teritoriul spațiului Schengen a cetățenilor Republicii Moldova prin obținerea în mod fraudulos și în baza actelor de identitate false, a cetățeniei României și a pașaportului românesc, pentru a permite imigrantului aflarea pe teritoriul țării de destinație.

Astfel, întru realizarea scopului urmărit, Ivan Volcov și Sergiu Carauș l-au identificat pe Mircea Corolenco ca potențial imigrant, care se afla fără acte valabile la muncă pe teritoriul Franței și au pretins de la acesta suma de 450 euro împreună cu o copie a buletinului de identitate pentru a obține în lipsa lui cetățenia și

pașaportul românesc, prin folosirea altor persoane decât titularul actelor de identitate, cu transmiterea ulterioară, în mod fraudulos emigrantului ilegal a actelor cetățeanului României în vederea legitimării pe teritoriul țării de destinație.

În special în perioada ianuarie 2012, Mircea Corolenco, fiind pe teritoriul Franței, fiind cunoscut cu Sergiu Carauș, fără a dispune de careva acte care i-ar fi permis aflarea îndelungată pe teritoriul acestui stat, în scop de angajare la muncă, s-a adresat la ultimul ca acesta să organizeze obținerea pașaportului cetățeanului României pentru a se legitima cu acest act de identitate în țara de destinație.

În continuare, Sergiu Carauș știind că nu dispune de metode legale de a organiza obținerea legală în absența lui Mircea Corolenco a pașaportului românesc pe numele ultimului, a cerut de la el pentru astfel de servicii suma de 450 euro și copia buletinului de identitate.

Mircea Corolenco a acceptat propunerea lui Sergiu Carauș și a transmis ultimului prin intermediul cunoștilor săi copia buletinului de identitate.

După acestea, Ivan Volcov și alte persoane nestabilite, preluând exercitarea acțiunilor infracționale de la Sergiu Carauș, au confecționat un buletin de identitate fals pe numele lui Mircea Corolenco cu seria și nr. Xxxxx în care a fost aplicată o fotografie a unei alte persoane.

Ulterior, în luna februarie 2012, în vederea continuării acțiunilor lor infracționale, o persoană nestabilă de organul de urmărire penală a cărei fotografie a fost aplicată în buletinul de identitate cu seria și nr. Xxxxx pe numele lui Mircea Corolenco, confecționat de către Ivan Volcov și persoane nestabilite, s-a prezentat la Consulatul României de la Chișinău și folosind documentul oficial fals menționat, s-a legitimat cu el prezentându-se ca fiind Mircea Corolenco a.n. xxxxx, solicitând să fie admis la procedura de depunere a jurământului ca fiind solicitant de redobândire a cetățeniei României.

Astfel fiind urmărită realizarea intenției de obținere în mod fraudulos a pașaportului românesc pe numele emigrantului Mircea Corolenco.

Fiind stabilit caracterul fals al buletinului de identitate cu seria și nr. A88098958 colaboratorii Consulatului României la Chișinău nu au admis persoana care s-a prezentat cu identitate falsă ca fiind Mircea Corolenco la depunerea jurământului.

4.2. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, chiar dacă inculpații nu și-au recunoscut vina, vinovăția acestora a fost dovedită prin următoarea sistemă de probe acumulate în cadrul urmăririi penale, cercetate în prima instanță și verificate în instanța de apel, și anume: declarațiile martorului Elena Coman (f.d.64-66 vol. III); procesul-verbal de confruntare dintre Elena Coman și Ivan Volcov (f.d.74 vol. III); procesul-verbal de examinare a obiectului prin care au fost supuse examinării copiile buletinelor de identitate seria și nr. Xxxxx pe numele Mircea Corolenco și altor persoane (f.d.95-98 vol. I); ordonanța de anexare la actele cauzei a copiilor buletinelor de identitate pe numele Mircea Corolenco și altor persoane (f.d.99 vol. I); materialele parvenite în rezultatul executării cererii de comisie rogatorie de la autoritățile competente ale României (f.d.153-156 vol. II); procesul-verbal de examinare și ordonanța de anexare a materialelor parvenite în rezultatul executării cererii de comisie rogatorie (f.d.181-183 vol. II); raportul de expertiză nr. 359 din 14 februarie 2013 (f.d.192-196 vol. II).

La fel, instanța de apel a menționat că, prin declarațiile inculpatului Sergiu Carauș se confirmă faptul că Elena Coman s-a adresat la acesta pentru a o ajuta la depunerea jurământului pentru Mircea Corolenco în lipsa ultimului.

Concomitent, prin declarațiile acestuia indirect, coroborate cu declarațiile lui Elena Coman și Mircea Corolenco direct, se confirmă implicarea la săvârșirea infracțiunii a lui Ivan Volcov, ca persoană care nemijlocit avea rolul principal la obținerea documentelor false necesare pentru depunerea jurământului în lipsa persoanei, a lui Sergiu Carauș ca persoană care selecta potențialii emigranți, a persoanei nestabilite pe nume Vova, care își avea rolul său la săvârșirea acestei infracțiuni.

Totodată, instanța de apel cu trimitere la prevederile art.46 Cod penal, a considerat că săvârșirea infracțiunii cu agravanta *grup criminal organizat* nu s-a confirmat, or, deși a fost stabilită și prezența altor persoane nestabilite, însă nu a fost stabilită și probată statornicia grupului, timpul activității, existența planului de activitate.

4.3. Subsecvent, instanța de apel a reținut că, infracțiunea prevăzută de art.362¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave, pentru care legea prevedea pedeapsă cu închisoare de la 1 la 3 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de la 1 la 3 ani, iar acțiunile inculpaților au fost săvârșite în perioada 2011 - 2012.

Cu trimitere la prevederile art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, instanța de apel a dispus încetarea procesului penal în privința inculpaților Ivan Volcov și Sergiu Carauș pe art.362¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, indicând că, termenul prescripției tragerii la răspundere penală urmează a fi calculat din luna ianuarie 2012, inculpații nesustrăgându-se de la urmărire penală sau instanța de judecată.

4.4. Cu trimitere la prevederile art.229 Cod de procedură penală, instanța de apel a indicat că, cheltuielile de judecată în sumă de 7 247,92 lei urmează a fi trecute la contul statului, or justificarea acestora era condiționată de confirmarea vinovăției inculpaților de către partea acuzării și nu urmează a fi impusă lor.

5. Procurorul, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea neîncasării în mod solidar de la inculpați a cheltuielilor de judecată la efectuarea expertizelor judiciare, în sumă de 1 600 lei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că, instanțele de fond greșit au respins solicitarea acuzării de a fi încasate de la inculpați, inclusiv și a cheltuielilor suportate pentru expertizele judiciare, care constituie suma de 1 600 lei, conform calculului anexat la materialele dosarului.

Instanța de apel a făcut referire la prevederile art.143 alin.(1) pct.1), 2), alin.(2) Cod de procedură penală, însă a nu a luat în considerație faptul, că în cadrul cauzei penale, de către stat au fost suportate cheltuieli financiare la efectuarea expertizelor judiciare în cauza penală vizată, în mărime de 1 600 lei, care în conformitate cu prevederile art.75 a Legii nr.68 din 14.04.2016 „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar” și potrivit Hotărârii Guvernului nr.1020 din 29.09.2011 „Cu privire la tarifele medico-sanitare”, cu modificările operate, cheltuielile, urmau a fi încasate de la inculpat în beneficiul statului, potrivit

art.art.227-229 Cod de procedură penală, iar instanța, contrar prevederilor art. art.385 alin.(1) pct.14), 397 pct.5) Cod de procedură penală, nu a dispus acest fapt.

În opinia recurentului, în situația când art.229 alin.(1) Cod de procedură penală, stipulează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, soluția instanțelor judecătorești de a respinge încasarea acestor cheltuieli este ilegală.

Astfel, acuzarea consideră că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de către procuror în apel, din ce reiese că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, ceea ce echivalează, conform prevederilor art.435 Cod de procedură penală, cu nerezolvarea fondului apelului, din care considerente decizia urmează a fi casată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

6. Asupra recursului declarat de procuror au prezentat referință inculpatul Ivan Volcov și avocatul Ion Stegărescu în numele inculpatului Sergiu Carauș, care sau expus pentru inadmisibilitatea acestuia.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluția încasării cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art.art.385 alin.(1) pct. 14), 227 alin.(1) și (3), 143 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, iar plata acestor expertize judiciare se face din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța just, argumentat și în limitele competenței legale a statuat că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare urmează a fi achitate din contul mijloacelor bugetului de stat.

Deci, atât legea procesuală penală, cât și jurisprudența națională, prevăd clar și expres că plata pentru expertizele judiciare se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

În sensul dat, Colegiul penal constată faptul că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în săvârșirea

infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statutului.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza deciziei, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția în partea cheltuielilor judiciare, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Volcov Ivan Xxxxx* și *Carauș Sergiu Xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 martie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma